

העובדות, היה נמנע מכס הכישלון שבפיר-
סום מוטעה ומטעה.

עורך מסר, תל-אביב

מכתבו של עורך מסר מאשר למע-
שה את כל העובדות שפורטו בכתבה
הנ"ל ואינו מסביר מדוע הפירסום הוא
"מוטעה ומטעה". בכתבה צויינה רק די
עובדה שאחרי של מסר הוא אחד מי
מנהליה של חברה הווכה בעבודתו ממוס-
דות שעודד מסר מכהן בהם בתפקידים
רשמיים. הטענה כי יש קשר בין עובדי
דו"ת מקריות אלה, נטענה לראשונה בתכ-
ניתו של עורך מסר.

עד למילחמת יום-הכיפורים האמנתי כי
ח"כ מנחם בגין, למרות שלא הסכמתי לכל
דיעותיו, הוא לפחות אחד ההוגים מבין
הפוליטיקאים בכל המפלגות. אולם, כנר-
אה שרעידת האדמה הקשה שזיעזעה רבים
בארץ, השפיעה גם עליו. מאז הפסקת האש
משותל בגין בכל כוחו המליצי להימנע
מלהגיד איזו שהיא מילה בנוגע לאח-
ריותו האישית של שר-הביטחון משה דיין,
אשר הפיץ בציבור את נבואת השקר שלו
שלא תיפרוץ מלחמה. בכנסת נאם מר
בגין נאום חריף כנגד הבידיון שהתגלה ב-
עת המשאומתן להרכבת הממשלה -
כמובן באשמת המערך, בעוד הוא נה-
מאוד מלהאשים את ראשי המפד"ל אשר
מצאו להם את אחת השמות הגורלית
בהם נדונות בעיות חוץ וביטחון כדי להע-
לות את בעיית מיהו יהודי. זכור לנו
היטב כי הליכוד עצמו לקס תוך בידיון
לא פחות גדול. אבל לשיא חוסר ההגי-
נות הגיע מר בגין כאשר דרש למנות את
האלוף אריאל שרון לרמטכ"ל, בעוד הוא
יודע היטב כי שאלת התנהגותו של האלוף
שרון במלחמה עומדת לחקירה בפני קצין
בודק. האם זוהי זוגמה לגישה אחראית
מצד ראשי-ממשלת האלטרנטיבה?

יפתח כהן, רמת-גן

קשקשת

הפעל את דמיוןך ונסה למצוא כו-
רת מתאימה לציור שלמטה, שתס-
ביר מה אתה רואה בו. הצעות לכו-
רתות יש לשלוח לפי הכתובת: ת.ד.
136, תל-אביב. עבור "קשקשת". ההג-
רות הקולעות ביותר תפורסמנה.

קשקשת 1911

שלושה רבנים מנקודת מבטה
של גירות במיקוה.
קלידים של פסנתר מסומם
(מהצד).
אבינועם לאופר, ד.צ. 2603, צה"ל
שלושה ג'נטלמנים חבושים בצעי-
ליגדרים, משתגים מאחורי הגדר.
בנימין סובל, תל-אביב
שלושה שוטרים צרפתים אורי-
בים לגנב מאחורי הגדר.
אפרים קאופמן, הרצליה

דורשים לגבי רבין.

א. בלאו, צה"ל

העולם הזה לא ביקר את מוטה גור,
אלא את צורת מינויו לרמטכ"ל.

אחריות פלילית

המאמר "העיוות" (העולם הזה 1910)
היה ניתוח קר ושקול של הדו"ח החלקי
של ועדת אגרנט. משום כך הוא היה מוע-
זע באמיתויות המופיעות בו שנעלמו ממר-
בית הפרשנים בעיתונות היומית. אל תופ-
תעו מהערות כגון: "שוב פעם אחס נט-
פלים לדיין". חיזקו ואמצו.

משה בן-נאיים, ד.צ. 2824, צה"ל

עברו שבועיים מאז פורסם דו"ח אג-
רנט. מדברים בלי סוף על אחריות, מי-
ניסטריליות ואחריות, פרלמנטריות. אבל
משום מה בכלל לא מדברים על אחריות
מישפטית. נדמה לי שיש מקום לברר אם
לא ניתן להעמיד כמה מהשרים לדין על
אחת מהעבירות הבאות:

- הדלפות של מידע סודי משייבות הממשלה.
- מניעת מידע סודי מצד השרים חברי "המיטבח" מיתר השרים. שגס הם היו חייבים לדעת נתונים בסיסיים כדי להכ-ריע בענייני ביטחון.

קגלובסקי, ירושלים

...ניתוח הדו"ח היה מלאכת מחשבת
הראויה להדגשה מיוחדת. ברם, יורשה לי
להוסיף, שלא רק הקונצפציה של עליו-
נות מדומה וזילזול בערבים הינה הסיבה
למחדל יום-כיפור. הסיבה הנוספת היא
שמושלינו סובלים ממחלת "תדמית-י-
של" (על מישקל ברונקייטס) כפי שהחחוס מהם
הבחין בזה מזמן. המחלה היא רדיפה מת-
דת אחרי תדמית יפה אצל גורמי-חוץ.
שגרמה לכך שאפילו ברגע הקריטי איבדו
המושלים שלנו את כוח ההרתעה וגרמו
למפולת בשלושת הימים הראשונים למיל-
חמה, שהם שהכריעו את גורלנו.

ד"ר זאב שפירא, חיפה

דוגמה אישית

בקשר לרשימתכם, "אחיו של המנכ"ל",
(העולם הזה 1910) ברצוני להעיר:

● משך כל תקופת היותי מנכ"ל מי-
ש"ד העבודה לא התערבתי מעולם בשאלה
למי מוסרת מ.ע.צ. עבודות תכנון ופי-
קוח או כל עבודה אחרת ולא לקחתי כל
חלק בהחלטות על כך. מטירת עבודות אלה
התנהלה (ואני מניח שמתנהלת עד היום)
על ידי מ.ע.צ. לפי נוהלים ממשלתיים קבוי-
ים וכידוע נמצאת מ.ע.צ. תחת פיקוח
מבקר המדינה. למותר לציין, שלאחר עור-
בי את מישרד-העבודה, לא היה לי כל
קשר למסירת עבו-
דות ע"י מ.ע.צ.
ואז לי כמובו גם
כל ידיעה או נגי-
עה לעבודות מ.ע.צ.
בסך 150 מ' ליי-
רות" המוזכרות ב-
כתבה שלכם.

מסר

● לא ידוע לי
דבר עם פרויקט
של 25 מ' לירות
באוניברסיטה העב-
רית המוזכר בכתבה
שלכם. העובדה ה-
נכונה היחידה ב-
קטע זה של פירסומכם הינה שהנני נמנה
עם חבר הנאמנים של האוניברסיטה העב-
רית, אך אין לי כל קשר או מגע עם האו-
ניברסיטה בנושאי עבודות הנדסיות או
דומות.

● חברת מ.ר.ב. אכן ביצעה עבודות
מעקב, "עלות זמן" אחר הקמת תשלובת
ערד. עבודה זו נמסרה ל"מ.ר.ב. לפי החי-
לטה של חברת "מדרה", החברה האמרי-
קאית אשר עסקה בהקמתה של תשלובת
ערד. מ.ר.ב. נבחרה לכך בין ארבע חב-
רות מועמדות. הנושא הובא לאישור מיו-
חד של ועדת ההנהלה מטעם הדיירקטור
יון של חברת ערד בגלל הקירבה המש-
פחתית ביני ובין אחד ממנהלי חברת
מ.ר.ב. אחי - אינג' גדעון מסר, ואושר
על ידה.

לא ברור לי איזו מטרה היתה כנגד
עיניכם בפירסום כתבה אשר לפחות בי-
נושאים הקשורים בי משוללת כל יסוד,
אך ברור לי שאילו טרחתם לברר מראש

מיהרה הילדה לספרייה
שלה, ביקשה לקבל מהספ-
רנית את ספרו של מוטה
גור עוית במטכ"ל.
"מצטערת", אמרה הספ-
רנית לילדה, "הספר הזה
עוד לא הגיע לספרייתנו."

ספרי הרמטכ"ל
מה עוד לא הופיע?

— הספר שציפיתם לו —
עזית במטכ"ל.

ברגע האחרון עוד הס-
פיק ארו להוציא מתחת ל-
מכש הדפוס את עזית
במטכ"ל מרשימת הספרים
שחיבר מוטה. כי הידיעה
שהופיעה בהעולט הזה
פורסמה כמובן במדור ה-
סאטירי zoo הארץ.

בתו של ארו, כך מס-
תבר, לא היתה היחידה
שלקחה את אותה ידיעה
כפשוטה. מסתבר כי לפני
שאביה חקר אותה היתה
הספרים, שכתב מוטה, כבר

קלא ירי

העורך התורן של ה-
עמוד הפנימי של מעריב
קרא את הרשימה שהיתה
מונחת לפניו ולא האמין
למראה עיניו. היתה זו כת-
בה שספרה את סיפור
חייו של רב-אלוף מרדכי
("מוטה") גור לרגל מינויו
לתפקיד הרמטכ"ל. בין שאר
הפרטים בכתבה צויינה גם
העובדה שמוטה גור הוא
סופר ילדים ידוע, שכמה
מספריו זכו לתפוצה גדו-
לה בקרב ילדי ישראל.
אחר-כך הופיע בכתבה פי-
רוט הספרים שכתב מוטה:
עזית הכלבה הצנחנית,
עזית במידבר יהודה, עזית
בארמון קהיר ועזית ב-
מטכ"ל.

כאן נעצר העורך התור-
רן. משוה לא נראה לו
בסדר ברשימת ספריו של
מוטה גור. הוא שלפן ל-
כתב הצבאי של העיתון,
יעקב ארו, שכתב את ה-
רשימה. ושאל אותו: "האם
אתה בטוח שמוטה גור
כתב ספר בשם עזית ב-
מטכ"ל?"

"בטוח מאה אחת", השיב
לו ארו טלפונית.
"מאיין לקחת את זה?"
שאל העורך.

"מבתי", השיב ארו,
"היא קוראת מרשבעת של
כל ספריו של מוטה גור".
הרשימה כבר הורדה ל-
דפוס כפי שנכתבה, כאשר
החליט יעקב ארו לבדוק
שנית עם בתו בת התשע,
את רשימת הספרים שכתב
מוטה גור. "מאיין לך שמות
הספרים?" שאל אותה. "מה
זאת אומרת," השיבה הבת,
"קראתי אותם. חוץ מהספר
האחרון - עזית במטכ"ל."
"ואת בטוחה שמוטה גור
כתב ספר בשם עזית ב-
מטכ"ל?" הוסיף ארו וחקר
את בתו. "בטח", השיבה
הילדה, "הייתי אצל סבתא
וקראתי שם בהעולט הזה
שהספר עזית במטכ"ל עו-
מד להופיע."

כדי לבדוק את העניין
החליט ארו לראות אם
אומנם פורסם בהעולט הזה
מה שטענה בתו. הוא מצא
את הידיעה בעמוד 3 ב-
גיליון 1910, שהופיע שבוע
לפני מינויו של מוטה גור
כרמטכ"ל. נאמר שם: "הי-
כוננו! היכוננו! יופיע בקרוב

תמו

מכתבים

הקרדיט מגיע לא רק ליצחק רבין, אלא
לכל אדם המקבל על עצמו תפקיד חדש,
כמו הרמטכ"ל, רב-אלוף מוטה גור. חבל
שלא קיימתם לגבי מוטה גור מה שאתם

שאנס לכולם
כל הכבוד לאורי אבנרי על רשימתו
תנו לו שאנס" (העולם הזה 1912). אבל